

Seat No.

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: October/November-2022
Sanskrit (Compulsory) Paper-X
SANC30: Mahakavya

Day and Date: Saturday, 17/12/2022

Total Marks: 60

Time: 3.30 PM To 5.30 PM

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 'हिरण्यगर्भाङ्ग भुवं' ..... ला संबोधिले आहे.
अ)ब्रह्म ब)नारद क)श्रीकृष्ण ड)बलराम
- 2 'अनुरूसारथी' ..... म्हटले आहे.
अ)चन्द्र ब)अरुण क)श्रीकृष्ण ड)सूर्य
- 3 असुर ही संज्ञा सर्वप्रथम ..... ला प्राप्त झाली.
अ)कैटभ ब)हिरण्यकशिपू क)वृत्र ड)रावण
- 4 रथाङ्गपाणिः' म्हणजे ..... होय.
अ)श्रीकृष्ण ब)ब्रह्मदेव क)नारद ड)उद्धव
- 5 रावणाच्या तेजभयाने हिमालय गुहेत.....लपून बसला.
अ)हिरण्यकशिपु ब)रावण क)नारद ड)इन्द्र
- 6 शिशुपालवधाच्या चौथ्या सर्गात ..... पर्वताचे वर्णन आले आहे.
अ)कैलास ब)रैवतक क)हिमालय ड)इन्द्रनील
- 7 रैवतकच्या उन्नतत्वामुळे तेथील लोक ----- जवळून पाहू शकतात.
अ)सूर्याला ब)चंद्राला क)नभाला ड)चंद्रिकेला
- 8 रैवतकावरील ----- ना कमळसमूहांमुळे तीव्र ताण जाणवत नव्हता.
अ)पक्षी ब)पशू क)भ्रमर ड)बोली

- 9 माघाला----- या उपाधीने गौरविण्यात आले आहे.
अ)कोलाचल ब)आतपत्र क)निसर्गकवी ड)घण्टामाघ
- 10 माघाच्या प्रसिद्धीचे कारण ----- हे होय.
अ)उपमा ब)अर्थगौरव क)पदलालित्य ड)तीनही पर्याय
- 11 शिशुपालवधाच्या प्रत्येक सर्गाचा शेवट ..... या पदाने झाला आहे.
अ)अस्ति ब) कश्चित् क) श्री ड) लक्ष्मी
- 12 रैवतक पर्वतवरील शिलाखण्ड ..... प्रमाणे शोभून दिसतो.
अ)ऐरावतः ब)हिरण्यगर्भः क)विन्ध्याचलः ड) इन्द्रः
- 13 शिशुपालवध या महाकाव्याचा नायक..... आहे.
अ)शिशुपाल ब)नारद क)श्रीकृष्ण ड)राम
- 14 विलोचनस्थानगतोष्ण रश्मि निशाकरं साधु ..... रैवतकं ददर्श |
अ)पुरुषोत्तमम् ब)ब्रह्मस्वरूपम् क)स्मरारिम् ड)हिरण्यगर्भम्
- 15 शिशुपालवधाच्या रचनेवरून माघाला----- रसप्रिय असल्याचे दिसून येते.
अ)वीररस ब)भयानक क)करुण ड)शांत

Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 नारदमुनीवर्णनम् |
- 2 नारदमुनीसाठी वापरलेली विशेषण
- 3 रैवतकपर्वतस्य रमणीयता |
- 4 माघाचे जीवनचरित्र.

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 नारदमुनींचे भूतली आगमनः थोडक्यात वर्णन करा
- 2 माघकृत रैवतक पर्वताचे मानवीकरण वर्णन करा .
- 3 शिशुपालवधात आलेले कृष्णाचे वर्णन करा.
- 4 महाकाव्याची कोणतीही पाच लक्षणे लिहा.

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

- 1 शिशुपालवधाच्या प्रथम सर्गाचे विवेचक रसग्रहण करा.
- 2 शिशुपालवधाच्या चौथ्या सर्गाचे विवेचक रसग्रहण करा.

*****

Model Answer Paper

M.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: October/November-2022

Sanskrit (Compulsory) Paper-X
SANC30: Mahakavya

Day and Date: Saturday, 17/12/2022
Time: 3.30 PM To 5.30 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 'हिरण्यगर्भाङ्ग' भुवं' ..... ला संबोधिले आहे.
अ) ब्रह्म   ब) नारद   क) श्रीकृष्ण   ड) बलराम
Option 2
- 2 'अनुरूसारथी' ..... म्हटले आहे.
अ) चन्द्र   ब) अरुण   क) श्रीकृष्ण   ड) सूर्य
Option 4
- 3 असुर ही संज्ञा सर्वप्रथम ..... ला प्राप्त झाली.
अ) कैटभ   ब) हिरण्यकशिपू   क) वृत्र   ड) रावण
Option 2
- 4 रथाङ्गपाणिः' म्हणजे ..... होय.
अ) श्रीकृष्ण   ब) ब्रह्मदेव   क) नारद   ड) उद्धव
Option 1
- 5 रावणाच्या तेजभयाने हिमालय गुहेत..... लपून बसला.
अ) हिरण्यकशिपु   ब) रावण   क) नारद   ड) इन्द्र
Option 4
- 6 शिशुपालवधाच्या चौथ्या सर्गात ..... पर्वताचे वर्णन आले आहे.
अ) कैलास   ब) रैवतक   क) हिमालय   ड) इन्द्रनील
Option 2
- 7 रैवतकाच्या उन्नतत्वामुळे तेथील लोक ----- जवळून पाहू शकतात.
अ) सूर्याला   ब) चंद्राला   क) नभाला   ड) चंद्रिकेला
Option 2
- 8 रैवतकावरील ----- ना कमळसमूहांमुळे तीव्र ताण जाणवत नव्हता.
अ) पक्षी   ब) पशू   क) भ्रमर   ड) बोली
Option 3
- 9 माघाला----- या उपाधीने गौरविण्यात आले आहे.
अ) कोलाचल   ब) आतपत्र   क) निसर्गकवी   ड) घण्टामाघ
Option 4
- 10 माघाच्या प्रसिद्धीचे कारण ----- हे होय.
अ) उपमा   ब) अर्थगौरव   क) पदलालित्य   ड) तीनही पर्याय
Option 4
- 11 शिशुपालवधाच्या प्रत्येक सर्गाचा शेवट ..... या पदाने झाला आहे.
अ) अस्ति   ब) कश्चित्   क) श्री   ड) लक्ष्मी

- Option 4
12 रैवतक पर्वतवरील शिलाखण्ड ..... प्रमाणे शोभून दिसतो.
अ)ऐरावतः ब)हिरण्यगर्भः क)विन्ध्याचलः ड)इन्द्रः

- Option 1
13 शिशुपालवध या महाकाव्याचा नायक..... आहे.
अ)शिशुपाल ब)नारद क)श्रीकृष्ण ड)राम

- Option 3
14 विलोचनस्थानगतोष्ण रश्मि निशाकरं साधु ..... रैवतकं ददर्श |
अ)पुरुषोत्तमम् ब)ब्रह्मस्वरूपम् क)स्मरारिम् ड)हिरण्यगर्भम्

- Option 4
15 शिशुपालवधाच्या रचनेवरून माघाला----- रसप्रिय असल्याचे दिसून येते.
अ)वीररस ब)भयानक क)करुण ड)शांत

Option 1
Q.2. टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 नारदमुनीवर्णनम् |
Ans:

- 2 नारदमुनीसाठी वापरलेली विशेषण
Ans:

- 3 रैवतकपर्वतस्य रमणीयता |
Ans:

- 4 माघाचे जीवनचरित्र.
Ans:

Q.3. थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 नारदमुनींचे भूतली आगमन: थोडक्यात वर्णन करा
Ans:

- 2 माघकृत रैवतक पर्वताचे मानवीकरण वर्णन करा .
Ans:

- 3 शिशुपालवधात आलेले कृष्णाचे वर्णन करा.
Ans:

- 4 महाकाव्याची कोणतीही पाच लक्षणे लिहा.
Ans:

Q.4. सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 शिशुपालवधाच्या प्रथम सर्गाचे विवेचक रसग्रहण करा.

Ans:

2 शिशुपालवधाच्या चौथ्या सर्गाचे विवेचक रसग्रहण करा.

Ans:

*****